

Міністерство освіти і науки України

Державний заклад
«Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
кафедра політичних наук і права
Центр соціально-політичних досліджень «Politicus»

**X ВСЕУКРАЇНСЬКА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ**

**СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА
ДЕРЖАВА:
ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ
ТА ШЛЯХИ МОБІЛІЗАЦІЇ РЕСУРСІВ**

30 квітня 2026 р.

м. Одеса

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»
КАФЕДРА ПОЛІТИЧНИХ НАУК І ПРАВА
ЦЕНТР СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ «POLITICUS»**

**X ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ
з міжнародною участю**

**СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА ДЕРЖАВА:
ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ ТА ШЛЯХИ
МОБІЛІЗАЦІЇ РЕСУРСІВ**

30 квітня 2026 року

м. Одеса

УДК 321(477)(063)

DOI: <https://doi.org/10.24195/UkrainianState2026-10>

*Рекомендовано до друку Вченою радою Університету Ушинського
(протокол від 28 травня 2026 року № 14)*

Сучасна українська держава: вектори розвитку та шляхи мобілізації ресурсів : матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, м. Одеса, 30 квітня 2026 року. Одеса : ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Центр соціально-політичних досліджень «Politicus», 2026. 583 с.

Рецензенти:

Кокорев О. В., доктор політичних наук, доцент, в.о. завідувача кафедри журналістики, соціальних комунікацій і ІТ-права Державного університету Інтелектуальних технологій і зв'язку.

Петінова О. Б., доктор філософських наук, професор, професор кафедри філософських і соціологічних студій та соціокультурних практик ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Організаційний комітет конференції:

Наумкіна С. М. – доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Музиченко Г. В. – проректор з наукової роботи, доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Гедікова Н. П. – доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Проноза І. І. – кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Каменчук Т. О. – кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Таску-Ставре М. – доктор політичних наук, професор, професор Бухарестського університету (Румунія);

Хевцуріані А. – доктор наук у сфері міжнародних відносин, професор факультету права та міжнародних відносин, Грузинський технічний університет (Грузія).

У збірнику матеріалів X Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Сучасна українська держава: вектори розвитку та шляхи мобілізації ресурсів» представлено результати наукових досліджень науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти, молодих науковців та практиків із вітчизняних і зарубіжних закладів вищої освіти та наукових установ, об'єднаних прагненням до осмислення актуальних викликів державотворення, суспільного розвитку та післявоєнної відбудови України.

Матеріали збірника охоплюють широкий спектр актуальних проблем сучасної політичної, правової, економічної та соціогуманітарної науки. У наукових доповідях і дослідженнях висвітлено питання розвитку та модернізації політичних інститутів і процесів сучасної держави, правових та економічних механізмів відбудови України, інформаційної безпеки та протидії гібридним загрозам в умовах глобальних трансформацій. Значну увагу приділено філософським засадам державотворення, соціальним практикам і менеджменту соціокультурного розвитку, а також питанням євроінтеграції, транскордонної співпраці, міжнародних партнерств і регіональних стратегій сталого розвитку в умовах сучасних політичних та соціальних змін.

Збірник відображає високий рівень наукової дискусії та міждисциплінарного підходу до аналізу суспільно-політичних процесів, сприяє розвитку наукової комунікації та міжінституційної співпраці. Матеріали конференції становлять практичний і науковий інтерес для дослідників, викладачів, здобувачів освіти, представників органів державної влади, місцевого самоврядування та фахівців у сфері політичних, правових, економічних і соціогуманітарних наук.

Матеріали подано в авторській редакції. За зміст та достовірність наведених фактів, цитат і даних відповідальність несуть автори.

Шувар Наталія, Закалик Галина	ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПРОЯВУ УВАГИ РЕАБІЛІТОЛОГІВ-ПЕРШОКУРСНИКІВ В УМОВАХ ВІЙНИ	423
Янківська Анастасія	ІСТОРИЧНА КОНЦЕПЦІЯ МИХАЙЛА ГРУШЕВСЬКОГО ЯК ІДЕОЛОГІЧНИЙ ФУНДАМЕНТ УКРАЇНСЬКОГО ДЕРЖАВОТВОРЕННЯ	427
Chaban Nelya	BIOECONOMY AND BIOTECHNOLOGICAL ENTREPRENEURSHIP: THEORETICAL APPROACHES AND CONTEMPORARY INTERPRETATIONS	429
Krokhmal Oleksandr	UKRAINIAN MENTALITY BETWEEN TRADITION AND MODERNIZATION: A PHILOSOPHICAL ANALYSIS	434
Severynchyk Oleksii	EVERYDAY LIFE PRACTICES OF UKRAINIAN MIGRANTS ABROAD AS A FOCUS OF SOCIOLOGICAL RESEARCH: ADAPTATION, INTEGRATION AND CONFLICTS	436

СЕКЦІЯ 5. ЄВРОІНТЕГРАЦІЯ, ТРАНСКОРДОННА СПІВПРАЦЯ ТА МІЖНАРОДНІ ПАРТНЕРСТВА УКРАЇНИ

Андрусик Владислав	СТРАТЕГІЯ WINWIN ЯК ІНСТИТУЦІЙНА ОСНОВА ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНОГО ВЕКТОРУ ВІДБУДОВИ НАПІВПРОВІДНИКОВОЇ ІНДУСТРІЇ УКРАЇНИ	442
Бабіна Валентина	РЕГІОНАЛЬНІ СИСТЕМИ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН ЯК СЕРЕДОВИЩЕ ФУНКЦІОНУВАННЯ ДИПЛОМАТИЧНОЇ СЛУЖБИ: СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ДЛЯ УКРАЇНИ	446
Беньковський Сергій	ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНІ РЕФОРМИ ТА ЇХ ВПЛИВ НА ГРОМАДЯНСЬКЕ СУСПІЛЬСТВО УКРАЇНИ	449
Галіцян Ольга	ПРОГРОМАДСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ У ВИМІРАХ ІННОВАТИЗАЦІЇ ТА ЄВРОПЕЙСЬКОГО ЕДУКАЦІЙНОГО СТРАТЕГУВАННЯ	452
Гедікова Наталя	ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДИПЛОМАТІЇ УКРАЇНИ В УМОВАХ ДИНАМІЧНИХ ЗМІН МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН	455
Громико Олександра	ВПЛИВ ПРАКТИКИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ НА АДМІНІСТРАТИВНЕ СУДОЧИНСТВО УКРАЇНИ	458
Даник Вадим	ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ З НАВІГАЦІЙНОЇ ВАХТИ ДЛЯ ВІДНОВЛЕННЯ МОРСЬКОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ	461
Дерев'янку Ігор	ІНСТИТУЦІЙНА ТА БЕЗПЕКОВА АСИМЕТРІЯ У ВІДНОСИНАХ УКРАЇНИ З НАТО	463
Дидик Олександр	АНТИКОРУПЦІЙНА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ: МІЖ ЗОВНІШНЬОЮ ОБУМОВЛЕНІСТЮ ЄС ТА ВНУТРІШНІМИ БЕЗПЕКОВИМИ ІМПЕРАТИВАМИ	466
Іванова Наталія Федосова Олександра	УКРАЇНА В КОНТЕКСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ ТА МІЖНАРОДНИХ ПАРТНЕРСТВ У ФРАНКОМОВНОМУ НАУКОВОМУ ДИСКУРСІ (ANNUAIRE FRANÇAIS DE RELATIONS INTERNATIONALES)	470
Іванова Наталія Василега Софія	ТРАНСФОРМАЦІЯ ЧЕСЬКОЇ МОДЕЛІ ПІДТРИМКИ УКРАЇНИ В ДЗЕРКАЛІ ФРАНКОМОВНОЇ АНАЛІТИКИ (СІЧЕНЬ 2026 РОКУ)	474

Business Strategy and the Environment. 2022. Vol. 31(1). P. 251–267. DOI: <https://doi.org/10.1002/bse.2885>

15. Wield D. Bioeconomy and the global economy: industrial policies and bio-innovation. *Technology Analysis & Strategic Management*, 2013. № 25(10), 1209–1221. <https://doi.org/10.1080/09537325.2013.843664>

Krokhmal O.,
graduate student of the Department of Philosophical
and Sociological Studies and Sociocultural Practices
South Ukrainian National Pedagogical University
Named after K. D. Ushynsky
Odesa, Ukraine

UKRAINIAN MENTALITY BETWEEN TRADITION AND MODERNIZATION: A PHILOSOPHICAL ANALYSIS

The philosophical understanding of transformational changes in the Ukrainian mentality within the context of contemporary integration processes of Ukrainian society into the European socio-cultural space, as well as the dramatic events of the Russian-Ukrainian war, is highly important and relevant. In defining Ukrainian mentality, it should be noted that the phenomenon of national mentality reflects a certain spiritual and axiological condition of a people, formed as a result of the historically prolonged and relatively stable influence of various factors and circumstances, including social, cultural, socio-economic, ethnic, and religious ones [1]. At the same time, socio-cultural transformations undoubtedly influence the fundamental perceptions and value priorities embedded in the structure of national mentality; however, archetypes and traditions largely remain unchanged.

Significantly influenced by socio-political changes in Ukrainian society, which has undergone a path of evolution from a Soviet authoritarian system to a democratic state. However, changes in the cultural sphere and national mentality occur much more slowly than transformations in the political and economic spheres of society. Therefore, during the first years of Ukraine's independence, national mentality was characterized by value ambivalence and the preservation of Soviet values and attitudes in public consciousness. The social transformations that have taken place in contemporary Ukrainian society throughout the years of independence have contributed to strengthening the value of individualism within Ukrainian national mentality. Ukrainian history vividly demonstrates that individualism is not an obstacle

to self-organization and effective state-building activity among Ukrainians. Numerous Cossack uprisings, revolutions, and protest movements have proven the ability of Ukrainian society to resist the arbitrariness of power, even when that power was democratically elected. Furthermore, repeated acts of external aggression, particularly the contemporary Russian-Ukrainian war, have demonstrated a high level of social cohesion, solidarity, and readiness for collective resistance against the Russian aggressor. The phenomenon of Ukrainian mentality should also be analyzed through the prism of the philosophical dialectic between tradition and modernization. Modernization processes inevitably create tensions between inherited cultural patterns and new social realities. In the Ukrainian case, this contradiction has become especially visible in the conditions of globalization and European integration. On the one hand, Ukrainian society seeks to preserve its historical memory, language, religious traditions, and cultural identity. On the other hand, the logic of modernization requires openness to innovation, democratic reforms, technological development, and the formation of a civic political nation based on the principles of freedom, equality, and human dignity.

An important feature of Ukrainian mentality is the coexistence of strong individualistic tendencies with a deep collective consciousness. This paradoxical combination has historical roots. The traditions of Cossack self-government cultivated ideals of personal freedom, dignity, and independence, while at the same time emphasizing collective responsibility and solidarity within the community. Contemporary Ukrainian society demonstrates a similar synthesis. The volunteer movement, civic activism, and broad public support for the armed forces during the war reveal the emergence of a new form of civic solidarity that is not imposed by the state but arises voluntarily from shared moral values and national consciousness.

The Russian-Ukrainian war has become not only a geopolitical confrontation but also an existential challenge that profoundly transformed the collective consciousness of Ukrainians. Under conditions of war, questions of identity, freedom, justice, and historical memory acquire particular philosophical significance. War has intensified the processes of national self-identification and accelerated the rejection of imperial and post-Soviet narratives.

The Ukrainian mentality increasingly gravitates toward European democratic values, while simultaneously preserving its unique cultural authenticity. In this context, Ukrainian identity appears not as a static phenomenon but as a dynamic and evolving socio-cultural construct. At the same time, the modernization of Ukrainian mentality should not be interpreted as the complete destruction of traditional value systems. Philosophically, modernization is more accurately understood as a reinterpretation of tradition in accordance with contemporary historical conditions. Traditions do not

disappear; rather, they acquire new meanings. For example, patriotism in contemporary Ukraine is no longer reduced solely to ethnic or cultural dimensions but increasingly includes civic responsibility, social participation, and active defense of democratic principles. Thus, Ukrainian mentality reflects a synthesis of historical continuity and innovative social transformation. Another important aspect is the growing role of personal responsibility in the structure of Ukrainian national consciousness. Modern Ukrainian society increasingly values initiative, self-realization, critical thinking, and active civic participation. These qualities gradually replace the paternalistic expectations inherited from the Soviet era. The development of civil society institutions, volunteer initiatives, independent media, and educational reforms contributes to the formation of a mature democratic culture. In philosophical terms, this process may be interpreted as the transition from a subject-object model of social existence toward a subject-subject model based on dialogue, participation, and personal autonomy.

Therefore, contemporary Ukrainian mentality is formed at the intersection of historical tradition, traumatic collective experience, and the challenges of modernization. It reflects the difficult but irreversible process of transforming Ukrainian society into a democratic European nation while preserving its unique cultural and spiritual identity. Ukrainian mentality today embodies resilience, dignity, freedom, and solidarity — values that have become not only philosophical categories but also existential principles of national survival.

References:

1. Lisieienko O. V. (2022) Ukrainian National Mentality: Value Shifts in the Conditions of Modernity. *Perspektyvy. Socio-Political Journal*. No. 2. P. 140–145.

Severynchyk O.,

Senior Lecturer, Department of Sociology,
National Technical University of Ukraine
“Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute”
Kyiv, Ukraine

EVERYDAY LIFE PRACTICES OF UKRAINIAN MIGRANTS ABROAD AS A FOCUS OF SOCIOLOGICAL RESEARCH: ADAPTATION, INTEGRATION AND CONFLICTS

Ukrainian migration abroad after the start of the full-scale war requires analysis at the level of everyday life, rather than only through statistics on displacement, temporary protection status or the number of registered persons in host countries. To

Наукове видання

Сучасна українська держава: вектори розвитку та шляхи мобілізації ресурсів : матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, м. Одеса, 30 квітня 2026 року. Одеса : ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Центр соціально-політичних досліджень «Politicus», 2026. 583 с.

Опубліковано в авторській редакції